

Тервел

ИЗДАНИЕ НА ОБЩИНА ТЕРВЕЛ

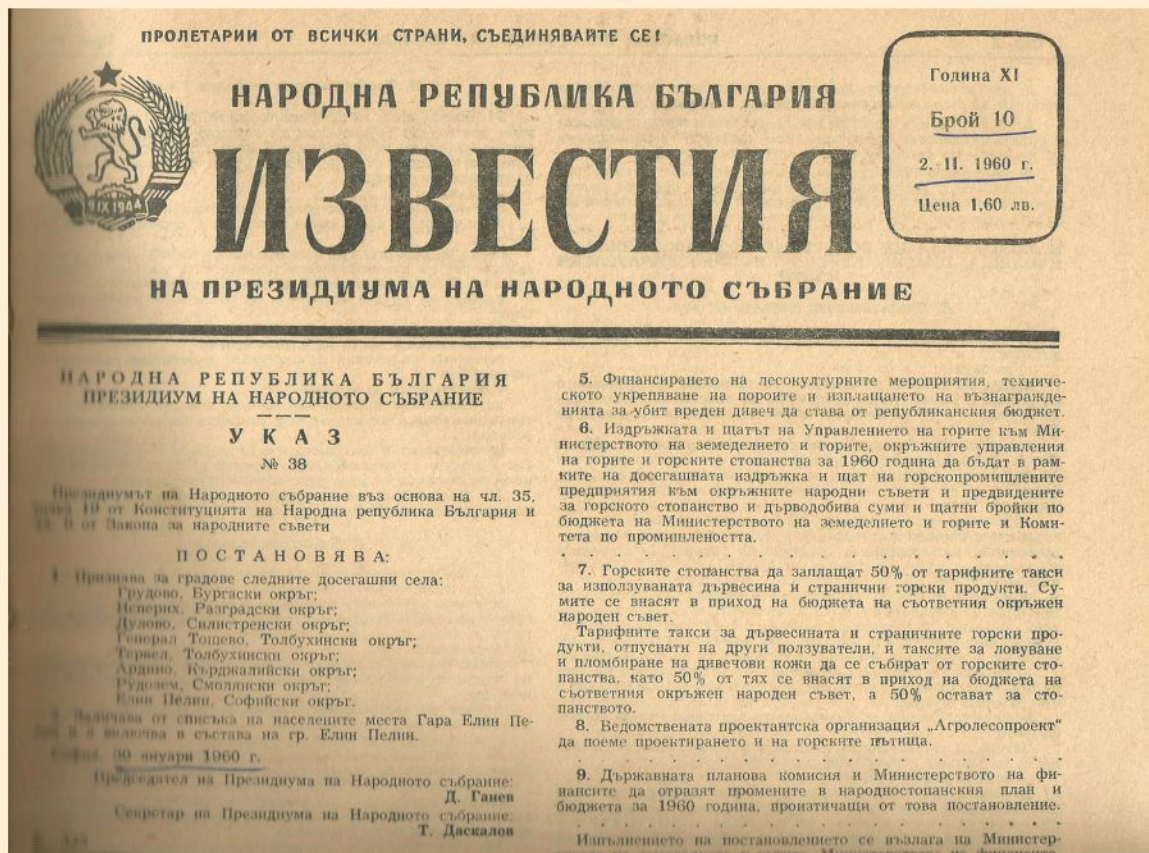
Година X
брой 2
четвъртък
22 януари 2015

разпространява се безплатно

РУБРИКА

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

ТЕРВЕЛ ПРЕЗ 1960 ГОДИНА - В ОБРАЗИ, СЪБИТИЯ И ФАКТИ

Репродукция от Указа за обявяването на Тервел за град

На 30 януари 1960 година село Тервел става град Тервел. Имаше годишнина - 55 години от деня, в който Тервел е обявен за град. Това ни провокира да Ви предложим един нестандартен "ретро" начин, чрез който да споделим юбилея на Тервел. Избрахме да направим разходка назад във времето, като започнем от годината 1960. Използвахме като източници на информация местния и регионалните вестници от онова време, снимки и разкази на съвременници. Странно е усещането, докато четеш думите на хората, които преди 55 години са поддържали и променяли града... учили са, създавали са семейства, работили са в него. И те са имали своите срокове, цели и стремежи да завършат едно начинание, за да могат да започнат следващото. Сигурно е имало хора, които са участвали с желание в събитията, както и такива, които не са ги одобрявали. Чувствата и емоциите обаче остават скрити под покрива на времето. Документирани са само нещата, които са се превърнали във факти. Точно тези неща от далечната 1960 година Ви представяме днес с надеждата, че ще успеете да се пренесете назад във времето и да почувствате вибрациите на

55 ГОДИНИ
ГРАД ТЕРВЕЛ
каним Ви
на празничен концерт
с участието на
ПФА "СТРАНДЖА" - БУРГАС

30.01.2015 г. 18.00 часа
в залата на Читалището

Следва на стр.2

Радост в Тервел и Тошево

С указ на Президиума на Народното събрание от 30 януари т. г. досегашните села Генерал Тошево и Тервел от нашия окръг се признават за градове.

Свързахме се по телефона с изпълнителните комитети на новите градски народни съвети.

— Решението на Президиума на Народното събрание да бъде признато селото ни за град бе посрещнато от трудещите се на град Тервел с голяма радост, обадени ни се председателят на съвета д-р. Петър Стоянов. Благодарение на особено големите грижи на нашата народна власт, през последните години Тервел наистина израства и продължава бързо да расте като едно спретнато и хубаво селище в Добруджа. Особено голям дял за това имат самите тервелци. Ние и тази година ще осъществим не малко благоустройствени мероприятия: ще довършим стадиона, ще асфалтираме към 3,000 кв. м. главни улици, ще озеленим нови улици, ще сложим основите на бъдещия читалищен дом с 500 места, ще разширим водопроводната и електрическата мрежа.

— Генералтошевци посрещнаха хубавата вест с голямо въодушевление, на свой ред ни заяви секретарят на общинския народен съвет в град Генерал Тошево д-р. Койчо Ангелов. Наистина, Генерал Тошево бе добил вече облика на един малък, хубав град с голям брой обществени постройки и с цели квартали от нови къщи. Благоустройствените мероприятия ще продължат с ускорено темпо и тази година. Ще шосираме три нови улици, а главната магистрала Толбухин — Кардам ще бъде докрай асфалтирана. Ще озеленим парка в новия квартал отвъд гарата, ще асфалтираме две улици, ще продължим мрежата от люминисцентни лампи до МТС.

Отзвукът на гражданите - вестник Добруджанска трибуна, брой 10 от 1960 година

Строежът на старите блокове

събор в България, провел се броени месеци след събора в с. Граматиково и предхождащ първия национален фестивал в Копривщица. Информация за организацията и провеждането на най-големия фолклорен форум за Североизточна България от 1960 г. намираме в страниците на тервелския вестник „Бразда към комунизма“. За участие са записани 1500 певци и инструменталисти, които се изявяват на 6 естради, построени на терена на стадиона. Специално за събитието от София пристигат журналисти от БНР, етнографи от БАН – Елена Стоин, Димитър Осинин, Николай Кауфман, Филип Кутев, композитори, кинорежисьори. Организиран са концерти на фолклорни ансамбли от Тервел, Толбухин (днес Добрич) и София. За мащабността на проявата можем да съдим и от информацията, че потребителната кооперация „Добруджанка“ изгражда 17 временни „заведения“ за обществено хранене, а народната милиция взема специални мерки, за да не се допускат кражби и нарушаване на обществения ред. По време на събора изгряват имената на певците Кольо Кавръков, дядо Радичко от с. Войниково, Калинка Вълчева, Атанаска Станева, Петкана Стойчева, акордеонистът Стефан Георгиев и много други. През 1962 г. етнографът Елена Стоин издава сборник „Добруджа пее“ с песни, записани по време на събора в Тервел.

След обявяването на Тервел за град започва реализацията на мащабна работа за благоустрояването на града и околните села. Още в началото на годината ГОНС (Градски общински народен съвет) приема план за благоустрояването на гр. Тервел и селата: предвижда се със средства от бюджета, самооблагане и доброволен труд построяване на нова училищна сграда в с. Поп Груево и пристрояване на стаи към училищата в с. Божан и с. Кочмар. За училището в гр. Тервел – изграждане на комплекс от работилници

за практика на учениците. Обзаведат се читалищните постройки в с. П. Савово, с. Кочмар и с. Войниково, започнат е строеж на читалищна сграда в с. Поп Груево. За нова сграда на читалище в гр. Тервел вече има изготвен подробен план и

Българска инвестиционна банка отпуска жилищни заеми с преференциални условия – за строеж и завършване на жилища, за основен ремонт на жилищни сгради. Ще продължава процеса на „шосирането“ и асфалтирането, както и на поставяне на нови тротоари и модерни огради за жилищните блокове – в гр. Тервел вече са шосирани улиците „Хр. Ботев“, „Млада Гвардия“, „Г. Димитров“ и др. Планира се още изграждане на постройки за електрифицирането на с. Божан и с. Бонево, а в гр. Тервел – разширяване на уличното осветление; поставяне на луминисцентни лампи по централната улица на с. Кочмар; водоснабдяване на всички селища от системата „Долина“ – в

града са водоснабдени 2000 метра улици.

През 1960 г. икономиката се развива основно в областта на услуги за населението, животновъдство и селско стопанство. От редовете на в-к „Бразда към комунизма“ разбираме, че потребителска кооперация „Добруджанка“ има разкрити обекти – магазин-пивница в с. Войниково, павилион за кооператорите в ТКЗС, сграда за аперитив на крак, сладкарница в с.

Кочмар. Строи голяма сграда за магазин и пивница със 100 000 лв., с помощта на самооблагане и доброволен труд на стойност 30 %. Председател на кооперацията е Желю Йорданов. ТКЗС открива голям модерен краварник

Три дни песни и танци

По инициатива на радио София от 30 IX до 2 октомври включително в нашия град ще се проведе за първи път в Добруджа голям събор-надпяване. Три дни на естради граждани и гости на Тервел ще слушат хубавите наши народни добруджански песни, ще се наслаждават на пестроцветната наша носия. Тук ще си дадат среща и старо и младо. На естрадата ще бъдат пуснати всички, от Толбухински и Силистренски окръзи, които желаят да пеят и свирят. Всяка вечер ансамблите за народни песни и танци от София, Толбухин и Тервел ще изнасят богати концерти. Не са много дните, които ни делят от празника на добруджанското надпяване. Затова ще трябва да се подготвим и като домакини да вземем най-масово участие в надпяването.

Златан Йорданов
секретар на читалището —
Тервел

Анонс за предстоящото провеждане на Добруджанския събор - брой 18 на в-к Бразда към комунизма, 1960 г

документация. Направени са постъпки за отпускане на лимитни средства (целени средства за капиталови разходи от държавния бюджет), ще се набират дарения от гражданите. Предвижда се през 1961 г. да бъде завършена сградата на стадиона в Тервел, обособени са терени за спортни игрища в с. Войниково, с. Кочмар, с. П. Савово, спортни площадки по волейбол и баскетбол в гр. Тервел. Програмата предвижда строителството на двуетажни къщи в центъра и някои централни улици. За целта

Изпълнител с част от журито на Добруджанския събор през 1960 г

Кольо Кавръков с битов хор при читалището в Тервел

за 240 животни – механизирани, с всички удобства. Въведено е доене с агрегати.

Промкомбинатът разкрива плетачен цех за ишлеми.

През 1960 г. в Тервел има Средно стопанско училище с директор Стефан Мустакерски. В интервю за вестника той споделя, че новата учебна 1960/1961 година средното училище посреща с нови кабинети по физика, химия, биология и селско стопанство. Обзаведена е работилница по металообработване.

Осигурена е производствена и учебна практика за учениците в МТС и ТКЗС. Като основен проблем се извежда фактът, че в горен курс по някои предмети все още няма квалифицирани учители, както и че има необхванати ученици от малцинствата. Удобство за учениците е, че всички улици, водещи към училището, са асфалтирани.

В Тервел има детска градина, която се посещава от 26 деца от 3 до 5-годишна възраст. Възпитателките са с фамилии Епитропова и Желева. Откриват се и временни летни детски градини в селата – за майките, които са заети със селскостопанска работа.

В огромяването на населението, освен училището се включват и големите работодатели, както и местната структура на ОФ. Обществената организация, съвместно с ТКЗС и градския народен съвет организира курс по шев и готварство в гр. Тервел, а в с. Кочмар, с. Поп Груево, с. Войниково и с. Полк. Савово – само по шев, с продължителност 40 дни. Целта е да се обучат 110 кооператорки и домакини, за да поддържат на ниво новите си домове. От страниците на вестниците разбираме, че за основната

мебелировка през 1960 година са се считали комплект от гардероб, бюфет, спалня и разтегателна маса.

Организиран са и шофьорски курсове за подготовка на 30 професионални шофьори III клас за управление на автомобили

модерно и перспективно селище. Убедени сме, че за всички, които обичат Тервел ще бъде интересно да научат или да си припомнят, но вече от дистанцията на времето, какво е вълнувало хората в града в първите месеци и години след датата 30 януари 1960 година. Затова в следващите няколко броя на вестник "Тервел" ще Ви представим разказ за всички важни събития в живота на града от 1961 до 1979 година. Историята, дори и на малък град като Тервел носи мъдрост – най-малкото защото ясно показва, че времената и хората се менят, но човешките стремежи и ценности остават същите. Работни места, учене и квалификация, инфраструктура,

училища, читалища, детски градини – това са темите, които са вълнували съгражданите ни преди 55 години, същите теми вълнуват общността и днес. И така, след като вече знаете какви събития, цели и личности са движили обществения живот през 1960 г., очаквайте от следващия брой на вестника рубриката "Представяме Ви: Тервел през годините...", в която ще Ви разкажем (отново чрез извадки от старите документи и вестници) за живота в града през периода 1961 - 1979 година.

Порталът на градския парк посреща участниците в Добруджанския събор

двойна езда (ползване при двусменен режим на работа). Кандидатите за обучение са от с. Коларци – 6 души, с. Безмер – 3, с. Хитово – 4, с. Карапелит – 2, с. Орляк – 3, с. Нова Камена – 5 и от Тервел.....

.....Всяка годишнина е повод да отключим ковчето със скъпоценни спомени, да надникнем в него и да позволим на фактите и събитията, случили се много преди да сме се родили да излязат наяве.

И ето, днес отваряме съкровищницата с архива на община Тервел. Разглеждайки хилядите документи лист по лист, едва сега правим равностметка за делото на хората, свързали съдбата си с идеята да живеят и работят в Тервел и да направят възможното той да получи облика на

Журието на Добруджански събор през 1960 година